

21.1.2014

LÄÄKÄRILIITON NÄKEMYS JÄRJESTÄMISLAKITYÖRYHMÄN ESITYKSEEN

Lääkäriliiton näkemyksen mukaan lausuntokierroksella oleva sote-malli hajottaa terveydenhuollon järjestämisvastuuta, kun sitä pitäisi yhtenäistää ja vahvistaa. Se on esimerkki hallintomallista, jossa järjestämisvastuu hukkuu monimutkaisiin rakenteisiin. Lääkäriliiton mielestä esitettyä mallia ei tule sellaiseen toteuttaa.

Kestävän perusrakenteen välttämätön edellytys on, että perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon järjestämisvastuu on aidosti yhdistetty. Tämä ei nyt esitetystä mallissa toteudu. Mallissa perusterveydenhuolto olisi edelleenkin erikoissairaanhoidon heikommassa asemassa.

Tehty valmistelutyö ei ole kuitenkaan ollut turhaa. Esitettyä mallia edelleen kehittämällä voidaan saada aikaan rakenne, joka luo riittävän vahvan pohjan nykyaikaiselle terveydenhuollolle. Tämä kuitenkin edellyttää esitettyyn malliin ainakin seuraavia korjauksia:

1. Perustason alueista luovutaan ja palveluiden järjestämisvastuu annetaan kokonaisuudessaan sote-alueille. Näin voidaan toteuttaa terveydenhuollon aito integraatio ja luoda perusterveydenhuollolle yhtäläinen asema suhteessa erikoissairaanhoidon.
2. Sote-alueiden kriteeriksi asetetaan kyky vastata ympärivuorokautisesta erikoissairaanhoidon päivystyksestä, mukaan lukien synnytyspäivystys. Näin saadaan luotua nykyaikaisen terveydenhuollon järjestämiseen kohtuullisen vahvoja ja osaavia organisaatioita.
3. Sote-alueet toteutetaan kuntayhtyminä. Näin voidaan välttää uudistuksen perustuslailliset ongelmat ja täysin tarpeeton hallinnollinen sekaannus, turvata kuntien yhdenvertainen asema sosiaali- ja terveydenhuollossa, sekä vapauttaa voimavarat kiistelystä terveydenhuoltomme kehittämiseen.
4. Viiden yliopistosairaalan erityisasema lääketieteellisen tutkimuksen ja koulutuksen keskuksina tulee lainsäädännöllä turvata. Näin voidaan varmistaa riittävä lääketieteellinen osaaminen ja terveyspalveluiden laatu tulevaisuudessakin.

Vaikka palveluiden järjestämisvastuuta on välttämätöntä keskittää kuntia suuremmille organisaatioille, kunnat voivat jatkaa perusterveydenhuollon palveluiden tuottajina. Perusterveydenhuollon palvelutuotannon säilyminen nykyisillä organisaatioilla auttaa turvaamaan lähipalvelut ja helpottaa uudistuksen toteuttamista.

Terveysthuollon uudistamista koskevat päätökset on tehtävä viimeistään seuraavien eduskuntavaalien jälkeen. Julkinen palvelujärjestelmämme uhkaa peruuttamattomasti rapautua ilman välttämättömän uudistuksen viivytyksetöntä toteuttamista.

Terveysthuoltomme ja sen tuotantorakenteen tulee kuitenkin kyetä vastamaan myös tulevaisuudessa niin lääketieteen kehittymisen, väestörakenteen muutoksen kuin globalisoitumisen haasteisiin. Niinpä seuraavalla hallituskaudella on luotava suuntaviivat sekä rahoituksen että järjestämis- ja tuotantorakenteen edelleen kehittämiseen. Samalla on laadittava konkreettinen suunnitelma uudistuksen seuraavan vaiheen toimeenpanosta.

Tuula Rajaniemi
puheenjohtaja

Heikki Pärnänen
johtaja, politiikkatoimiala